

Język polski

„Ja i świat”

**Projekty dydaktyczne
dla klasy VI
część I**

**Pod redakcją
Henryki Kaczorowskiej**

**Oficyna Wydawnicza
MARKA**

KIELCE 2003 r.

© Copyright by
OFICYNA WYDAWNICZA „MARKA”
Kielce 2002 r.

Żadna część tej pracy nie może być powielana ani rozpowszechniana
w jakiegokolwiek formie (mechanicznej lub elektronicznej) bez zgody wydawcy.

ISBN 83-86011-36-X

Wydawca:
OFICYNA WYDAWNICZA „ MARKA”
25-634 Kielce 28, skrytka poczt.1051
e-mail: marka@free.art.pl
www: <http://free.art.pl/marka>

Skład i łamanie: STUDIO MARKA

Druk: DRUKARNIA GŁOWACCY, KIELCE

SPIS TREŚCI

I. Anna Pasek, Lidia Pasich, Propozycja planu pracy w I sem. klasy V	5
II. Projekty zajęć	23
1. Henryka Kaczorowska, Miło spotkać się po wakacjach - T. Kubiak, <i>Wracamy</i> .	23
2. H. Kaczorowska, Lubimy ze sobą rozmawiać.	25
3. A. Pasek, L. Pasich, Rusz głową, a na wszystko znajdzie się rada - H. Ożogowska, <i>Doświadczenie życiowe</i> .	26
4. H. Kaczorowska, Czego Jaś się nie nauczy... Pisownia wielką literą.	28
5. Marek Kaczorowski, Mariola Szot, Portret klasy wierszem malowany - P. Leszczyński, <i>My z piątej</i> .	29
6. H. Kaczorowska, Do rzeczy! Mówimy na temat.	31
7. M. Szot, Zbigniew Tomczyk, Jak skutecznie rozwiązywać szkolne problemy? - H. Ożogowska, <i>Jak ułatwić sobie życie</i> .	33
8. H. Kaczorowska, Potrafię przekazać ważne teści.	35
9. Zbigniew Tomczyk, Jak radzić sobie ze stresem? - E. Niziurski, <i>Przy tablicy</i> .	37
10. Z. Tomczyk, Czym jest prawdziwa przyjaźń? - M. Tomaszewska, <i>Kolega czy przyjaciel?</i> .	39
11. M. Szot, Z. Tomczyk, Odwaga i zdrada - oceniamy postawy bohaterów opowiadania F. Molnara, <i>Wstęp do czerwonoskórych</i> .	40
12. H. Kaczorowska, To nie wszystko jedno, jakiego słowa użyjesz. O znaczeniu słów.	43
13. L. Pasich, O cierpieniach Wowa - E. Niziurski, <i>Czy będziesz moim tatą?</i>	45
14. M. Szot, Mam w sercu miejsce dla drugiego człowieka - Monika, <i>Majka - dziewczyna o dobrym sercu</i> .	47
15. H. Kaczorowska, Jak powiedzieć grzecznie? Jak - łagodniej?	49
16. Z. Tomczyk, Mój niepełnosprawny kolega - A. Onichimowska, <i>Spotkanie</i> .	50
17. M. Szot, W gąszczy Tematów - A. Taborska, <i>O Tematach</i> .	51
18. Z. Tomczyk, O sztuce pisania wypracowań - H. Ożogowska, <i>Wypracowanie o Wiśle</i> .	53
19. H. Kaczorowska, Umiem powiedzieć: <i>Nie!</i>	54
20. Magdalena Pinkowska, Dzień po dniu, czyli przeżycia zapisane w dzienniku - L. M. Montgomery, <i>Prowadzenie dziennika</i> .	56
21. Paulina Mazur, Piszemy poprawnie wyrazy z rz i ż. Dyktando.	58
22. H. Kaczorowska, M. Kaczorowski, Być poetą... - W. Osuchowska - Orłowska, <i>Wiersz</i> .	59
23. M. Pinkowska, M. Kaczorowski, Tajemnice wierszy - T. Szyma, <i>Wiersz o wierszu</i> i J. Kulmowa, <i>Moje wiersze</i> .	60
24. M. Pinkowska, Prezentujemy nasze ulubione wiersze - konkurs dla „twórczych dusz”.	61
25. H. Kaczorowska, Mówimy w swoim imieniu.	62
26. H. Kaczorowska, M. Pinkowska, Grzybobranie w oczach poety - Adam Mickiewicz, <i>Grzybobranie</i> .	64
27. M. Pinkowska, Jesień idzie przez świat - M. Gaszyński, <i>Barwy jesieni</i> .	66
28. H. Kaczorowska, Zdanie - sposób przekazywania informacji.	67
29. M. Kaczorowski, Zamek zapelniony wyobraźnią - E. Lisiecka, <i>Szkola na zamku</i> .	69
30. H. Kaczorowska, M. Kaczorowski, Zdrowie - najdroższy klejnot - Jan Kochanowski, <i>Na zdrowie</i> .	71
31. M. Pinkowska, Co mi mówi moje serce? - Joasia, <i>Rozmowa z moim sercem</i> .	73
32. M. Kaczorowski, M. Pinkowska, „Teraz każdy nowy dzień to powód do radości” - I. Brzostek, <i>Druga szansa</i> .	74
33. H. Kaczorowska, Krótko i zwięźle. Zdania pojedyncze nierozwinięte.	75
34. H. Kaczorowska, W moim królestwie - L. M. Montgomery, <i>Tu jestem u siebie</i> .	77
35. M. Kaczorowski, Ciepło babcinego domu. - K. Siesicka, <i>W domu babci</i> .	78
36. H. Kaczorowska, Każda liuszka swój ogonek chwali - zdania pojedyncze rozwinięte.	79
37. Praca klasowa pisemna. Propozycje tematów wypracowań klasowych.	81
38. Mariusz Świerczyzna, Legenda o początkach państwa polskiego - A. Sójka, <i>O orlim gnieździe</i> .	82

39. M.Kaczorowski, M. Świerczyna, Jak Piast na tronie zasiadł - C. Niewiadomska, <i>Piast</i> .	84
40. M. Świerczyna, Poszukujemy w zdaniach związków wyrazowych.	86
41. M. Świerczyna, Groźny lokator podwawelskiej groty - M.Orłóń, <i>O wawelskim smoku, królu Kraku i szewcu Skubie</i> .	88
42. M. Świerczyna, Legenda o narodzinach Warszawy - E. Szelburg - Zarembina, <i>Warszawa - stolica Polski</i> .	90
43. M.Kaczorowski, Gdzie postawić przecinek w zdaniu pojedynczym?	91
44. H. Kaczorowska, M.Kaczorowski, Przed wielką bitwą - Henryk Sienkiewicz, <i>Dwa miecze</i> .	93
45. M.Kaczorowski, M. Świerczyna, Heroiczna obrona - Henryk Sienkiewicz, <i>Obrona jasnogórskiego klasztoru</i> .	95
46. M. Świerczyna, Rozpoznajemy i budujemy zdania złożone.	97
47. H. Kaczorowska, M.Kaczorowski, Mazurek Dąbrowskiego - nasz hymn narodowy. J. Wybicki, <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> .	98
48. M. Kaczorowski, Drogi do wolności - J. Żuławski, <i>Synkowie moi</i> .	100
49. H. Kaczorowska, Gdzie postawić przecinek w zdaniu złożonym? .	102
50. M. Kaczorowski, M. Świerczyna, Ważny cel: szkoła - H. Rudnicka, <i>Tu znów będzie nasza szkoła</i> .	103
51. M. Świerczyna, O zdaniach i ich równoważnikach.	105
52. H. Kaczorowska, Sprawdzamy wiadomości i umiejętności ze składni. Test.	107
53. M. Świerczyna, Kocham ten dom - M. Konopnicka, <i>Pieśń o domu</i> .	110
54. M. Kaczorowski, Zmienność fortuny - F. H. Burnett, <i>Nie jesteś już księżniczką</i> .	112
55. Agnieszka Rosińska, Z ortografią za pan brat. Pisownia wyrazów z ó oraz u.	114
56. M. Kaczorowski, Rozmowa - recepta na kłopoty. D. Wawilow, <i>Dwie połówki jabłka</i> .	117
57.1. A. Rosińska, Czasowniki i ich funkcja w zdaniach.	118
57.2. H. Kaczorowska, A. Rosińska, Czasowniki - znaczniki upływającego czasu.	121
58. M. Kaczorowski, A. Rosińska, Rozmowy o pracy.	122
59. M. Kaczorowski, A. Rosińska, Praca to ważna rzecz! - W. Próchniewicz, <i>Co teraz będzie? .</i>	124
60. A. Pasek, Będziemy piratami! Z Tomkiem Sawyerem wyruszamy na poszukiwanie przygód.	126
61. A. Rosińska, Zimowa przygoda. Dyktando sprawdzające.	131
62. M. Kaczorowski, A. Rosińska, Oceniać sprawiedliwie - to ważna rzecz. - L. M. Montgomery, <i>Jak nas widzą inni ludzie</i> .	132
63. H. Kaczorowska, M. Kaczorowski, W wigilijnej atmosferze - M. Musierowicz, <i>Zwykły wieczór wigilijny</i> .	134
64. H. Kaczorowska, M. Kaczorowski, Dzień, w którym dobroć włada światem - K. Dzikowski, <i>Dzień jeden w roku</i> .	137
65. H. Kaczorowska, A. Rosińska, Mówić, mówię, mówisz - o formach nieosobowych i osobowych czasowników.	139
66. A. Pasek, Zegar cofnął wskazówki... - W. Chotomska, <i>Śpiewnik domowy</i> .	140
67. Zbigniew Tomczyk, Próbuje odpowiadać na trudne pytania - L. Staff, <i>Niebo w nocy</i> ; J. Gaarder, <i>Skąd wziął się świat?</i>	141
68. Z. Tomczyk, Jak starożytni Grecy wyobrażali sobie początek świata? - J. Parandowski, <i>Narodziny świata</i> .	143
69. Z. Tomczyk, Prometeusz - mityczny stwórca i dobroczyńca człowieka. - J. Parandowski, <i>Początki człowieka</i> .	146
70. Mariola Szot, Z. Tomczyk, Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło. Pisownia <i>nie</i> z czasownikami.	148
71. M. Szot, Z. Tomczyk, Niezwykłe przygody w greckich mitach. O wyprawie Perseusza.- E. Leszczyńska, <i>Perseusz</i> .	150
72. Propozycje tematów wypracowań klasowych.	153
73. M. Szot, Dlaczego Biblia to księga niezwykła? - A. Kamieńska, <i>Biblia - księga niezwykła</i> .	153
74. M. Szot, Świat i człowiek - co mówi Biblia o ich początkach? - D. Rops, <i>W jaki sposób Bóg stworzył wszechświat?; Pierwsi ludzie</i> .	155
75. M. Szot, Z. Tomczyk, Testy sprawdzające wiadomości i umiejętności kształtowane w pierwszym semestrze.	157

I. PROPOZYCJA PLANU PRACY W I SEMESTRZE KLASY V

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiedomości i umiejętności	Postawy		
WRZESIEŃ					
Uczeń:					
1	T. Kubiak: Wracamy - pamiątki, zdjęcia z wakacji; - mapa Polski. Podr. do kształc. językowego s. 5, ćw. 1. Temat: Miło spotkać się po wakacjach.	- ze zrozumieniem czyta tekst; - opowiada o najciekawszych wakacyjnych przeżyciach; - prezentuje i opisuje pamiątki; dobiera właściwe słownictwo; - pokazuje na mapie trasy wakacyjnych wędrówek; - zna zasady pisowni nazw; - przestrzega zasad udanej rozmowy.	- uważnie słucha wypowiedzi kolegów; - okazuje zainteresowanie ich tematyką, np. poprzez gest, mimikę.	1	
2	Podręcznik do kształcenia językowego, s. 6. Temat: Lubimy ze sobą rozmawiać.	- improwizuje i inscenizuje z koleżanką lub kolegą rozmowę telefoniczną na temat wakacji; - proponuje tematy rozmów w klasie; - przestrzega zasad kulturalnej rozmowy.	- zachowuje się życzliwie w stosunku do rozmówców.	1	
3	H.Ożogowska: Doświadczenie życiowe (fragm. książki Chłopak na opak) Temat: Rusz głową, a na wszystko znajdzie się rada.	- czyta tekst ze zrozumieniem; - dostrzega znaczenia dosłowne i przenośne opisanych sytuacji; - w odniesieniu do treści opowiadania wyjaśnia znaczenie wyrażenia „doświadczenie życiowe”; - opowiada o sytuacjach z własnego życia, związanych z podejmowaniem decyzji; - rozważa skutki decyzji: pozytywne - negatywne.	- poszukuje dobrego rozwiązania. - nabiera przekonania o możliwości samodzielnego rozwiązywania różnych problemów.	1	
4	Podr. do kształc. językowego. s. 95-98. Temat: Czego Jaś się nie nauczył... Pisownia wielką literą.	- doskonalą umiejętność pisania wielką literą. - rozwija motywację do czytania.		1	
5	P. Leszczyński: My z piątej. Temat: Portret klasy wierszem malowany.	- wskazuje, kim jest osoba mówiąca w wierszu; - określa cechy bohatera wiersza, wypowiedź popiera cytatami; - rozumie pojęcia związane z telewizją i komputerem: teleprzestrzeń, sieci, Internet; - próbuje rozszyfrować adres internetowy.	- interesuje się komunikacją telewizyjną i komputerową. - umiejętnie organizuje swój czas.	1	Realizacja ścieżki czytelniczej i medialnej oraz prozdrowotnej.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
6	Pomyśl dobrze głowo, nim wymówisz słowo. Podręcznik do kształcenia językowego, str. 7-8, ćw. 1-4. Temat: Do rzeczy! Mówimy na temat.	- odczytuje i formułuje myśl główną oglądanych filmów, przeczytanych książek; rozumie intencję wypowiedzi, główny temat; - wybiera treści najistotniejsze w wypowiedzi.		1	Realizacja ścieżki czytelniczej i medialnej.
7	H. Ożogowska: Jak ułatwić sobie życie. - słowniki; Temat: Jak skutecznie rozwiązywać szkolne problemy?	- na podstawie cytatów charakteryzuje narratora opowiadania; - przeredagowuje słowa - rozkazy na słowa zachęcające do działania; - uzasadnia słuszność stwierdzenia: „Musimy dużo czytać, żeby nam się rozjaśniło w głowie.”; - opowiada o swoich zainteresowaniach czytelniczych (np. konkurs: Książka, którą warto przeczytać); - zna zasady pisowni tytułów; - zapoznaje się z budową podręcznika do języka polskiego: odczytuje informacje zawarte w karcie tytułowej i spisie treści; - czyta ze zrozumieniem tekst (Ćw. 5, s. 14); - sporządza plan najważn. obowiązków. - przeprowadza wywiad z bibliotekarką szkolną na temat znajdujących się w bibliotece słowników, poznaje ich rodzaje i pod kierunkiem nauczyciela próbuje się nimi posługiwać; - sporządza plan najważniejszych obowiązków.	- poszukuje informacji, - docenia wartość nauki i książek (słowników) w zdobywaniu wiedzy. - planuje (konkretyzuje) obowiązki, przyjemności i rozrywki	2	Realizacja ścieżki czytelniczej i medialnej. Realizacja ścieżki prozdrowotnej.
8	Co ja mówię? Podręcznik do kształcenia językowego, str. 8-9, ćw. 5-7, Temat: Przekazujemy ważne treści.	- słucha uważnie audycji radiowej; - ogląda program telewizyjny; - potrafi powtórzyć i zapisać najważniejsze informacje; - stosuje w wypowiedzi wyrazy bliskoznaczne.	słucha aktywnie, selekcjonuje informacje; dba o estetykę wypowiedzi.	1	Realizacja ścieżki czytelniczej i medialnej.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
9	E. Niziurski: Przy tablicy. Temat: Jak radzić sobie ze stresem?	- wskazuje w tekście fragmenty przedstawiające przeżycia bohatera opowiadania; nazywa uczucia Miksy; - określa przyczyny strachu i niepowodzeń chłopca, redaguje wskazówki (radę) na temat: Jak radzić sobie ze stresem?	- współczuje Miksie; - obmyśla strategię postępowania w sytuacjach stresowych.	1	Realizacja ścieżki prozdrowotnej.
10	M.Tomaszewska Kolega czy przyjaciel? Temat: Czym jest prawdziwa przyjaźń?	- przedstawia treść rozmowy między panią i Ancymonkiem; - przygotowuje argumenty do dyskusji na temat prawdziwej przyjaźni; - uczestniczy w dyskusji; - prezentuje swoje zainteresowania i pasje (Chcę poznać Ciebie! Ty poznaj mnie!); - wyraża pisemnie swoje zdanie na temat: Czy Ancymonek miał rację, rezygnując z przyjaźni kolegi?	- wyraża własne zdanie na temat postaw życiowych i zobowiązań wynikających z prawdziwej przyjaźni.	1	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.
11	F. Molnar: Wstąp do czerwonoskórych. Temat: Oceniamy postawy bohaterów opowiadania F. Molnara.	- relacjonuje przedstawione w opowiadaniu wydarzenia; - odczytuje wyraźnie, stanowczo, z godnością cytaty przedstawiające Nemeckiego; - formułuje własną opinię o „małym bohaterze”; - ocenia postawę Gereba; argumenty tej oceny zapisuje w punktach.	- podziwia postawę Nemeckiego - człowieka honoru; - kieruje się w życiu zasadami honoru i uczciwością, potępia zdradę.	1-2	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.
12	Jak nie pomylić wyprawę z przyprawą? Podręcznik do kształc. językowego, s. 9-14. Temat: To nie wszystko jedno, jakiego słowa użyjesz. O znacze-	- używa słów i wyrażen zgodnie z ich znaczeniem, np. oczarować - rozczarować, odkrywca - wynalazca, oszczędny - skąpy, niebieskie migdały. - korzysta ze słownika j. polskiego.	- dba o jasność i precyzję wypowiedzi w mowie i piśmie.	1	Realizacja ścieżki czytelnictwa i medialnej.
13	E. Niziurski: Czy będziesz moim tatą? Temat: O cierpieniach Wowa.	- zapisuje w punktach kolejność wyd.; - wyszukuje i odczytuje głośno fragmenty, które mówią o przeżyciach Wowy; nazywa uczucia; - wyraża opinię na temat zachowania kolegów chłopca; - pisze do Wowy list, w którym okazuje mu przyjaźń i zrozumienie.	- wczuwa się w trudną sytuację bohatera opowiadania; - otwiera się na potrzeby tych, którzy oczekują życzliwości i pomocy.	1-2	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
14	Monika: Majka - dziewczyna o dobrym sercu. Temat: Mam w sercu miejsce dla drugiego człowieka.	- uzasadnia, posługując się cytatami z tekstu, że Majka jest "dziewczyną o dobrym sercu"; - charakteryzuje bohaterkę opowiadania; - redaguje kilkudzaniową wypowiedź o kimś, kto podobnie jak Majka pomaga innym; - opracowuje projekt szkolnej akcji pod hasłem: "Gdy pomagasz innym - pomagasz sobie"	- stara się pomagać innym; chce być dobrym.	1	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.
15	Podręcznik do kształcenia językowego, str. 14-17, ćwic. 1-8. Temat: Jak powiedzieć grzecznie, jak - łagodnie?	- gromadzi i przyswaja „grzeczne” słowa; - poszukuje eufemizmów, którymi zastępuje słowa i zwroty ostre, niedelikatne, sprawiające przykrość, drażliwe; zapisuje je.	- wyraża swoje opinie w sposób kulturalny.	1	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.
16	A. Onichimowska Spotkanie Temat: Niepełnosprawny kolega.	- dokonuje prezentacji bohatera literackiego i charakteryzuje go; - nadaje opowiadaniu własny tytuł; - zabiera głos w dyskusji na temat problemów ludzi niepełnosprawnych i sposobów okazywania im pomocy.	- decyduje się pomagać ludziom niepełnosprawnym.	1	Realizacja ścieżki prozdrowotnej.
17	A. Taborska: O tematach Temat: W gąszczu tematów.	- precyzuje temat opowiadania; - redaguje kilkudzaniową wyp. (opis) na temat: "Jaś w gabinecie profesora"; wypisuje z tekstu kilka wyrażen ze słowem „temat” i wyjaśnia ich znaczenie; - wymienia „tematy stresujące” i opracowuje projekt rozwiązania jednego z nich (praca w grupie).	- akceptuje zdyscyplinowany sposób wyrażania myśli; - stara się nie tracić głowy w sytuacjach wymagających mobilizacji.	1	
18	H. Ożogowska: Wypracowanie o Wiśle. - mapa Polski, - atlasy geograficzne, - przewodniki, - zdjęcia. Temat: O sztuce pisania wypracowań.	- ustosunkowuje się do opinii pani i autora opowiadania: kto i dlaczego ma rację? analizuje, bada treść wypracowania, sens i budowę zdań; - pisze (w grupie) opowiadanie o wybranej rzece: korzysta z atlasu geograficznego, przewodników, zdjęć.	- uznaje, że w wypowiedzi pisemnej obowiązują określone reguły.	1	Realizacja ścieżki czytelniczej i medialnej oraz regionalnej.
Razem:				20	

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
		PAŹDZIERNIK Uczeń:			
19	Jak odmawiać? Podręcznik do kształcenia językowego, str. 17-18, ćw. 9-11. Temat: Umiem powiedzieć: NIE!	- formuluje i zapisuje wypowiedzi: a) wymagające łagodnej lub stanowczej, ale grzecznej odmowy, b) wymagające zdecydowanie stanowczej odmowy.	- wybiera asertywny sposób zachowania.	1	
20	L.M. Montgomery: Prowadzenie dziennika Temat: Dzień po dniu - przeżycia zapisane w dzienniku.	- charakteryzuje Emilę na podstawie jej dobrych i złych uczynków; - stosuje słownictwo nazywające wady i zalety; - redaguje krótką wypowiedź na temat: „Kartka z dziennika”; - konkretyzuje różnice między dziennikiem a pamiętnikiem; korzysta ze słownika j. polskiego.	- docenia zalety pisania dziennika - opowieści o swoim życiu; - kształtuje postawę życzliwości wobec innych.	1	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie oraz czyt. i medialnej.
21	Dyktando sprawdzające: pisownia ż, rz . Temat: Wrześniowa wycieczka.	- zna i stosuje zasady pisowni rz i ż .	- docenia znaczenie treningu ortograficznego dla poprawnego pisania.	1	
22	W. Osuchowska - Orłowska: Wiersz Temat: Być poetą...	- przedstawia uczucia bohatera związane z napisaniem wiersza (pierwszego w życiu); układa na ten temat krótką wypowiedź; - ocenia postępowanie Marcina, stos. odpowiednie słown. i frazeologię; - wyjaśnia znaczenie zwrotu: „pisać do szuflady”; - odszukuje w podr. wiersze poetów - uczniów i wybiera ten, który mu się najbardziej podoba. Wybór uzasadnia.	- nie zgadza się z bezpodstawną i złośliwą krytyką.	1	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.
23	T. Szyma: Wiersz o wierszu. J. Kulmowa: Moje wiersze Temat: Tajemnice wierszy.	- czyta wiersz z zaangażowaniem; - wypisuje z wiersza wszystkie pojęcia związane z poezją; - dobiera do podanych rzeczowników czynności, np. słowa - płyną wierszem; - analizuje wskazówki i spostrzeżenia autora wiersza; - tworzy własny wiersz na dowolny temat; - czyta wiersz głośno, sugestywnie, z odpowiednią intonacją;	- próbuje sam „być poetą”. - dostrzega urok (ład) języka poetyckiego;	1-2	

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
23		<ul style="list-style-type: none"> - wybiera najciekawsze skojarzenia ukazujące uczucia osoby mówiącej (stosunek poetki do własnych wierszy); - wskazuje środki stylistyczne: uosobienia, epitety; - wykonuje ilustrację do wiersza, podpisuje ją. 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i przeżywa piękno, potęgę poezji, która przynosi radość, uspokojenie, chroni przed smutkiem i lękiem. 		
24	Klasowy tumiej recytatorski. Temat: Prezentujemy nasze wiersze.	<ul style="list-style-type: none"> - stara się uargumentować wybór wiersza; - prezentuje tekst utworu, przestrzegając wyraźnej i wyrazistej wymowy; 	<ul style="list-style-type: none"> - nabiera odwagi i umiejętności prezentowania własnych dokonań. 	1	
25	Podręcznik do kształcenia językowego. str. 19-21. Ćwicz.1-5. Temat: Mówimy w swoim imieniu.	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia zależność oceny od upodobań osoby mówiącej (na podstawie wiersza „Moje brzydkie i moje piękne” J. Kulmowej); - ocenia ostatnio przeczytaną książkę, oglądany film, plakat, stosuje odpowiednie słownictwo (podkreślające własną opinię i wyrazy oceniające). 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje własne opinie; - przyznaje innym prawo do własnego zdania. 	1	
26	A.Mickiewicz: Grzybobranie. <ul style="list-style-type: none"> - portret poety; - różne wydania Pana Tadeusza; - zdjęcia z filmu Pan Tadeusz A.Wajdy; - atlas grzybów. Temat: Grzybobranie w oczach poety.	<ul style="list-style-type: none"> - czyta głośno (recytuje) wiersz, starając się oddać jego nastrój; - wymienia nazwy grzybów wraz z opisującymi je epitetami; - wskazuje porównania i wypisuje najciekawsze z nich; - analizuje budowę wiersza: wers, ilość sylab w wersie, wskazuje wyrazy rymujące się (rymy dokładne); - maluje i opisuje muchomora. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia grzyby jadalne i niejadalne; - nie niszczy bezmyślnie grzybów w lesie; - nie niszczy przyrody - wyraża swój sąd na ten temat. 	1	Realizacja ścieżki prozdrowotnej i ekologicznej.
27	M.Gaszyński: Barwy jesieni Wycieczka do lasu, parku... Temat: Jesień idzie przez świat...	<ul style="list-style-type: none"> - czyta wiersz głośno, wyraźnie, zwraca uwagę na znaki przestankowe; - podkreśla głosem ważne treści, nastrój, uczucia; - wskazuje obrazy w wierszu; - obserwuje zmiany zachodzące w przyrodzie jesienią; - opisuje "jesienny świat" i jego barwy; urządza wystawkę: „Barwy jesieni”. 		2	Realizacja ścieżki prozdrowotnej.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiedomości i umiejętności	Postawy		
28	Co to jest zdanie? Podręcznik do kształtowania językowego. s. 22-24, ćwicz. 1-6. Temat: Zdanie - sposób przekazywania informacji.	- układa zdania z rozsypanek wyrazowych, zapisuje je; - zwraca uwagę na poprawność formy i szyku wyrazów tworzących zdanie, poprawia struktury błędne; - korzysta ze słownika języka polskiego.	- dba o precyzję wypowiedzi; - przywiązuje wagę do poprawności składniowej.	1	Realizacja ścieżki czytelniczej i medialnej.
29	E. Lisiecka: Szkoła na zamku. - zdjęcia starych zamków. Temat: Zamek zapelniony wyobraźnią.	- charakteryzuje bohaterów opowiadania; wypowiedzi popiera cytatami; - opowiada o zajęciach i kłopotach duchów ze szkoły na zamku; - daje Zacharemu wskazówki, które pomogą mu uchronić się przed grypą; - wyjaśnia, jakie informacje zawierała baza danych w szafkach Czujnego Fila; - podaje przykłady reklam.	- wypowiada i uzasadnia opinię na temat reklam telewizyjnych, radiowych i innych; - nabywa dystansu w stosunku do reklam.	1-2	Realizacja ścieżki czytelniczej i medialnej.
30	J. Kochanowski: Na zdrowie Temat: Zdrowie - najdroższy klejnot.	- uważnie słucha tekstu; - czyta wiersz ze zrozumieniem; - wyjaśnia znaczenie wyrazów, których obecnie nie używamy; - wskazuje w wierszu epitety, przenośnie i porównania; - określa stosunek poety do zdrowia; - uzasadnia na podstawie obserwacji i własnych przeżyć słusność stwierdzenia: „Szlachetne zdrowie! Nikt się nie dowie, jako smakujesz, aż się zepsujesz”.	- ceni zdrowie, zastanawia się, jak należy o nie dbać.	1	Realizacja ścieżki prozdrowotnej.
31	Joasia: Rozmowa z moim Sercem Temat: Co mi mówi moje serce?	- poznaje treść wywiadu Joasi z Sercem; wyjaśnia nietypowość przedstawionej rozmowy; - rozważa i komentuje informacje przekazane Joasi przez Serce; wyjaśnia sens przysłowia: Czego oczy nie widzą, tego sercu nie żal. - podaje przykłady związków frazeologicznych z wyrazem serce ; - wyjaśnia ich znaczenie; - rysuje plakat propag. zdrowy styl życia.	- akceptuje zdrowy styl życia; - zastanawia się, jakie działania zagrażają sercu; - jaki powinien być zdrowy styl życia.	1	Realizacja ścieżki prozdrowotnej.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
32	Iwona Brzostek: Druga szansa. Temat: „ Teraz każdy nowy dzień to powód do radości ”	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje bohaterki reportażu i przedstawia ich problemy zdrowotne; wypowiedzi popiera fragmentami tekstu; - wyjaśnia terminy: przeszczep, dawca, szok pooperacyjny; - uzasadnia tytuł reportażu: „Druga szansa”; - wyjaśnia i komentuje sens słów: „Teraz bardziej cenię życie. Umiem cieszyć się z tego, że dzisiaj świeci słońce”. 	<ul style="list-style-type: none"> - przeżywa razem z Olą i Anią Łęki, nadzieje, walkę o życie; - otwiera się na cierpienia innych; - podziwia optymizm bohaterek reportażu. 	1	<p>Realizacja ścieżki prozdrowotnej.</p> <p>Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.</p>
33	Podmiot i orzeczenie. Zdanie pojedyncze nierozwinięte. Podręcznik do kształcenia językowego, str. 24-27, ćwic. 1-11. Temat: Krótko i zwięźle: zdania pojedyncze nierozwinięte.	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w zdaniach nazwy czynności i wykonawców czynności; - rozróżnia w zdaniu podmiot i orzeczenie; - dba o poprawne łączenie obu tych części zdania; - buduje zdania pojedyncze nierozwinięte; - poprawia zdania źle zbudowane. 	<ul style="list-style-type: none"> - pogłębia sprawność językową. 	1	
34	L.M. Montgomery: Tu jestem u siebie. Temat: W moim królestwie...	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat słów Emilki: „Domy są jak ludzie, jedne lubimy - innych nie”; - precyzuje i zapisuje argumenty uzasadniające sympatię Emilki do domu w Srebrnym Nowiu; - opisuje pokój lub ulubiony kącik w swoim domu: Wchodzę do swojego pokoju, jak do mojego królestwa. 	<ul style="list-style-type: none"> - czuje emocjonalną więź z domem rodzinnym. 	1	
35	K. Siesicka: W domu babci. Temat: Ciepło babcinego domu.	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia (na podstawie tekstu) atmosferę panującą w domu babci i drobiazgi babci; w tym celu wyszukuje odpowiednie informacje z tekstu; - redaguje opowiadanie z elementami opisu: Historia rodzinnej pamiątki. 	<ul style="list-style-type: none"> - szanuje swoją babcie, potrafi mówić o niej ciepło i życzliwie. 	1	Realizacja modułu wychowanie do życia w rodzinie.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
36	Zdanie pojedyncze rozwinięte. Podręcznik do kształcenia językowego, str. 28-30 Temat: Każda liszka swój ogonek chwali - o zdaniach pojedynczych rozwiniętych.	- poznaje sposoby budowania zdań rozwiniętych; - rozwija zdania pojedyncze nierozwinięte przez dodanie określeń do podmiotu i orzeczenia; - redaguje opisy z zastosowaniem zdań rozwiniętych; wskazuje określenia.	- stara się budować ładne, poprawne zdania.	1	
37	Praca klasowa pisemna pod kierunkiem nauczyciela.	- buduje trójczłonową wypowiedź, wyodrębniając wstęp, rozwinięcie i zakończenie: opowiadanie z elementami opisu postaci, przedmiotu, krajoznawstwa...	- stosuje akapity; - planuje własną wypowiedź pisemną; - dba o jej czytelność i estetykę.	2+ popr.	
			Razem:	21-22	
		LISTOPAD Uczeń:			
38	Anna Sójka. O orlim gnieździe. Temat: Legendame początki państwa polskiego.	- znajduje w tekście informacje o przyczynach wędrowki trzech braci; - wskazuje na mapie kraje i ich stolice; - uzasadnia, dlaczego Lech i mieszkańcy doliny obrali orla za godło swego państwa; - opisuje polskie godło; wyjaśnia jego związki z flagą Polski; - tłumaczy na podstawie „Słowniczka najważniejszych terminów literackich” pojęcie legendy, - omawia różnice między baśnią a legendą (stosuje w wypowiedzi wyrazy: fantastyczne, prawdopodobne, prawdziwe, realistyczne.	- szanuje polskie symbole narodowe: godło i flagę.	1-2	Realizacja modułu wychowanie patriotyczne i obywatelskie.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
39	C.Niewiadomska: Piast Temat: Jak Piast na tronie zasiadł.	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje szlachetną postać Piasta; - zapisuje w punktach przebieg postrzyżyn i wymienia zwyczaj, które im towarzyszyły; - udowadnia, że tajemniczy wędrowcy to postacie niezwykle; - wyszukuje w tekście fragmenty mówiące o gościnności Piasta; - objaśnia znaczenie przysłowia polskiego: „Gość w dom - Bóg w dom.” - przygotowuje z kolegami przedstawienie pt „Wybory księcia w Kruszwicy” (wykonuje rekwizyty, projektuje scenografię...); - poznaje fragment „Kroniki” Galla Anonima. 	<ul style="list-style-type: none"> - twierdzi, że takie cechy jak: dobro, gościnność budują autorytet człowieka; - wyraża swoją opinię o zasadach dzisiejszej gościnności; - uważa, że gościnność jest elementem polskiej tradycji. 	1-2	Realizacja modułu wychowania patriotyczne i obywatelskie.
40	Podręcznik do kształcenia językowego, str.31-35, ćwic. 1-9 Temat: Poszukujemy w zdaniach związków wyrazowych.	<ul style="list-style-type: none"> - układa zroszpanki wyrazowej zdanie pojedyncze rozwinięte; - wypisuje ze zdań związki wyrazowe; - wskazuje wyraz nadrzędny i podrzędny; - sporządza wykresy zdań; - poprawia zdania źle zbudowane. 		1-2	
41	M. Orłóń: O wawelskim smoku, królu Kraku i szewcu Skubie. Temat: Groźny lokator podwawelskiej groty.	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny strachu mieszkańców grodu; - opisuje smoka; - opowiada o tym, jak szewczyk uwalnia miasto od potwora; - wylicza cechy Skuby, które pomogły mu przezwyciężyć smoka; - udowadnia, że opowieść o wawelskim smoku jest legendą. 	<ul style="list-style-type: none"> - poszukuje pomyślowych rozwiązań w różnych sytuacjach życiowych. 	1	Realizacja modułu wychowania patriotyczne i obywatelskie.
42	E. Szelburg-Zarembina: Warszawa, stolica Polski. Temat: O narodzinach Warszawy.	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego legendy przetrwały do naszych czasów; - wyjaśnia i ocenia decyzję księcia Ziemowita; - projektuje pismo-dokument; - redaguje tekst, wykonuje rysunki i pieczęć; - poszukuje w ważnych źródłach wiedzy, informacji o historii własnej miejscowości. 	<ul style="list-style-type: none"> - uznaje, że praca jest potęgą na świecie. 	1	Realizacja modułu wychowania patriotyczne i obywatelskie oraz edukacja regionalna.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
43	Podręcznik do kształcenia językowego, str 36, ćwic. 1-4 Temat: Gdzie postawić przecinek w zdaniu pojedynczym?	- stosuje zasady interpunkcyjne obowiązujące w zdaniu pojedynczym, uzasadnia konieczność zaznaczania znaków interpunkcyjnych.		1	
44	H. Sienkiewicz: Dwa miecze. Temat: Przed wielką bitwą.	- wyszukuje w encyklopedii informacji o Wł. Jagielle i księciu Witoldzie; - ocenia postępowanie mistrza krzyżackiego i wypowiedzi heroldów (stosuje słownictwo: pogardliwie, zuchwale, argancko); - analizuje odpowiedź króla i komentuje ją (stosując rzeczowniki: rozwaga, pokora, spokój, opanowanie, mądrość); - wchodzi w rolę posta krzyżackiego i pisze relację ze spotkania.	- w sytuacjach konfliktowych zachowuje rozwagę, spokój i opanowanie.	1	Realizacja modułu wychowanie patriotyczne i obywatelskie.
45	H. Sienkiewicz: Obrona jasnogórskiego klasztoru. Temat: Heroiczna obrona.	- opowiada o obronie jasnogórskiego klasztoru; - argumentuje, dlaczego Szwedzi nie zdobyli twierdzy; - wyjaśnia historyczne i symboliczne znaczenie klasztoru na Jasnej Górze.	- popiera postawę walki i zaangażowania w obronie ojczyzny.	1	Realizacja modułu wychowanie patriotyczne i obywatelskie.
46	Podręcznik do kształcenia językowego, str 37-40. ćwic. 1-9 Temat: Rozpoznajemy i budujemy zdania złożone.	- odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego; - wskazuje orzeczenia w zdaniu złoż.; - buduje zdania złożone i stosuje odpowiednie spójniki; - przekształca zdania pojedyncze na złożone; - układa kilkuzdaniową wypowiedź: Pamiętam ten dzień - z zastosowaniem zdań pojedynczych i złożonych.		1	
47	J. Wybicki: Mazurek Dąbrowskiego , ilustracje, teksty pieśni patriotycznych, komentarze (s. 113). Temat: Nasz hymn narodowy.	- uważnie czyta komentarze historyczne; - uzasadnia, jak rozumie słowa „ Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy ”; - uczy się hymnu na pamięć; - poznaje pieśni patriotyczne.	- godnie, z zaangażowaniem, w postawie na baczność śpiewa hymn narodowy.	1	Moduł wychowanie patriotyczne i obywatelskie.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
48	J. Żuławski: Synkowie moi. - ilustracje, teksty pieśni patr., komentarze (s. 115) Temat: Drogi do wolności.	- szuka w różnych źródłach wiedzy, informacji na temat Legionów; - na osi czasu (XVIII, XIX, XX w.) zaznacza daty i wydarzenia, w których uczestniczyli ojciec, dziadek, pradziadek i prapradziadek; - wyjaśnia, czego ojciec pragnie dla swoich dzieci.	- wnioskuje, że wolność narodu jest wartością nadrzędną.	1	Realizacja modułu wychowanie patriotyczne i obywatelskie.
49	Podręcznik do kształcenia językowego, s. 41-42, ćw. 1-4. Temat: Gdzie postawić przecinek w zdaniu złożonym?	- stosuje zasady interpunkcyjne obowiązujące w zdaniu złożonym; - uzasadnia celowość ich stosowania.		1	
50	H. Rudnicka: Tu znów będzie nasza szkoła. Temat: Ważny cel - szkoła.	- znajduje w tekście fragmenty opisujące zrujnowaną Warszawę; - opowiada o warunkach, w jakich młodzież rozpoczynała naukę po wojnie; - krótko charakteryzuje Wojtkę; - udowadnia, że bohaterowie książki pragną jak najszybciej rozpocząć naukę.	- podziwia tych, którzy dźwigali kraj z ruin.	1	Realizacja modułu wychowanie patriotyczne i obywatelskie.
51	Uwaga! Uwaga! O równoważnikach zdań. Podręcznik do kształcenia językowego, str. 42-48, ćwic. 1-16. Temat: O zdaniach i ich równoważnikach.	- dostrzega różnicę między zdaniem a równoważnikiem zdania; - porównuje treść zdań i równoważników; - przekształca zdania w równoważniki i odwrotnie; - redaguje telegram i ogłoszenie w formie równoważnika zdania.		1-2	
52	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości ze składni. Temat: Sprawdzamy wiadomości i umiejętności ze składni. Test.	- pisze test sprawdzający umiejętności ze składni.		1+1 poprawa	

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
53	M. Konopnicka: Pieśń o domu. Temat: Kocham ten dom.	<ul style="list-style-type: none"> - gromadzi wiadomości o życiu i twórczości M. Konopnickiej; - pięknie, z uczuciem czyta wiersz; - określa osobę mówiącą i adresata utworu; - odkrywa znaczenie słowa „dom”; - analizuje budowę wiersza; - określa funkcję pytania retorycznego w utworze; - pisze list do koleżanki z innego kraju, w którym zaprasza ją do Polski, przedstawia program wycieczki i planuje jej trasę. 	<ul style="list-style-type: none"> - odczuwa związek, silną więź z własnym krajem, domem, regionem, ojczyzną. 	1	Realizacja modułu wychowanie patriotyczne i obywatelskie.
			Razem:	19-21	
		GRUDZIEŃ			
		Uczeń:			
54	F H. Burnett: Nie jesteś Już księżniczką. Temat: Zmienność fortuny.	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o sytuacji Sary - bohaterki książki; - nazywa uczucia, które towarzyszyły jej przeżyciom, refleksje popiera cytatami; - ocenia postępowanie panny Minchin; - wyraża swoje zdanie na temat stwierdzenia Sary: „Pani nie jest dobra i to nie jest dom”; - pisze serdeczny, miły list do Sary. 	<ul style="list-style-type: none"> - współczuje bohaterce opowiadania; - utożsamia się z bohaterką książki, odczuwa empatię. 	1	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.
55	Ćwiczenia z gramatyki i ortografii związane z pisownią „ó” i „u”. Podr. do kształc. język., s. 102-105, ćw. 1-10. Temat: Z ortografią za pan brat. Pisownia wyrazów z ó i u.	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje reguły ortograficzne; - korzysta ze słownika ortograficznego. 		1	Realizacja ścieżki czytelnicy i medialnej.
56	D. Wawitów: Dwie połówki jabłka. Temat: Rozmowa - recepta na kłopoty.	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia tytuł opowiadania; - relacjonuje przeżycia Marty, nazywa jej uczucia; - rozmawia z mamą i tatą o sytuacji ludzi dorosłych; - opisuje ulubione zdjęcie z albumu rodzinnego; - pisze zakończenie do opowiadania. 	<ul style="list-style-type: none"> - spostrzega, że w rodzinie zdarzają się konflikty i uczy się ich rozwiązywania. 	1	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
57	Kocha, lubi, szanuje ... -wszystko o czasownikach. Podr. do kształt. język., s. 49-58, ćw. 1-19. Temat1.: Czasowniki i ich funkcja w zdaniach. Temat2.: Czasowniki - znaczniki upływającego czasu.	- używa czasowników w celu nazwania własnych czynności; - wskazuje czasowniki w tekście; - określa ich funkcję w zdaniu; - odmienia czasowniki w czasach: teraźniejszym, przyszłym, przeszłym ; - stosuje ich poprawne formy; - określa ich osobę, liczbę, rodzaj; - zaznacza prawidłowo akcent.		2	
58	Opowiadamy o pracy naszych bliskich. Temat: Rozmowy o pracy.	- poznaje wypowiedzi kolegów o pracy ich rodzin; - opowiada o pracy rodziców; - przeprowadza wywiad z własnymi rodzicami i zapisuje go w formie dialogu lub nagrywa na kasecie.	- wyraża szacunek wobec pracy dorosłych; - ceni pracę jako wartość kształtującą człowieka.	1	Realizacja ścieżki wychowania do życia w społeczeństwie.
59	W. Próchniewicz: Co teraz będzie? Temat: Praca to ważna rzecz.	- opowiada o przyczynach zmartwienia matki i syna - odczytuje głośno fragmenty tekstu; - rozmawia o problemie bezrobocia; - zastanawia się, jak można pomóc bezrobotnym.	- jest przekonany, że problem bezrobocia należy rozwiązać.	1	Realizacja ścieżki wychowania do życia w społeczeństwie.
60	M. Twain: Piraci rozwijają żagle. Temat: Będziemy piratami. Razem z Tomkiem wyruszamy na poszukiwanie przygód.	- określa elementy przedst. świata; - podaje przyczyny ucieczki z domu Tomka i jego przyjaciół; - opowiada o przeżyciach bohaterów, stosuje wyrażenia i zwroty: rzucić ostatnie spojrzenie, płakać rzewnymi łzami, ważyć w sercu wielkie i straszliwe zamiary itp.; - zapisuje w punktach najważniejsze wydarzenia; - streszcza opowiadanie; - przeprowadza wywiad z jednym z bohaterów.	- prezentuje swoją opinię na temat ucieczki z domu; - wybiera inny sposób wyrażenia swojego protestu, np. szczerą rozmowę z rodzicami.	2	Realizacja modułu wychowania do życia w rodzinie.
61	Ortografia - dyktando sprawdzające. Temat: Zimowa przygoda.	- pisze tekst z pamięci; - świadomie stosuje reguły ortografii: pisownia u, ó, rz, ż, ch, h.	- docenia znaczenie treningu ortograficznego dla poprawnego pisania.	1	

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
62	L. M. Montgomery: Jak nas widzą inni ludzie. Temat: Oceniać sprawiedliwie to ważna rzecz.	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje panią Annę Cyryllę; jej wygląd, cechy osobowości; - do rzeczowników o charakterze negatywnym dopisuje antonimy; - ocenia wypowiedź obu pań; - formuluje wniosek, jaki ze swojego przeżycia wyciągnęła Emilka; - uczestniczy w grze: <i>Jak Cię widzą inni?</i>; - redaguje wypowiedź: Moja największa zaleta (lub wada). 	<ul style="list-style-type: none"> - nie akceptuje niesprawiedliwej krytyki; - dostrzega pozytywne cechy u każdego człowieka; - zachowuje dystans w ocenie różnych postaw i opinii. 	2	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.
63	M. Musierowicz: Zwykły wieczór wigilijny. Temat: W wigilijnej atmosferze.	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o przebiegu wieczery wigilijnej; - wyraża swój stosunek do opisywanej sytuacji; - wyszukuje w tekście zdania mówiące o nastroju i uczuciach uczestników wieczery; - wymienia zwyczaje związane z tradycją świąt Bożego Narodzenia; - wyjaśnia ich symboliczne znaczenie; - podaje przepis na wykonanie potrawy wigilijnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - kultywuje tradycję świąteczną; - wybiera postawę życzliwości i dobra wobec innych. 	1	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w rodzinie.
64	K. Dzikowski: Dzień jeden w roku. Temat: Dzień, w którym dobroć włada światem.	<ul style="list-style-type: none"> - czyta w „Ilustrowanej Biblii Młodych” o wydarzeniach w Betlejem 2000 lat temu; - przypomina znane teksty mówiące o narodzinach Jezusa; - pisze opowiadanie z opisem i dialogiem „Jest taki dzień, najpiękniejszy dzień w roku.” 	<ul style="list-style-type: none"> - uznaje, że tradycja jest elementem kultury narodu; - przeżywa niezwykłą atmosferę rodzinną świąt. 	1	Realizacja ścieżki wychowanie do życia w społeczeństwie.
65	O formach osobowych i nieosobowych, czyli bezokolicznikach. Podr. do kształc. językowego, s. 58-60, ćw. 1-7. Temat: Mówić, mówię, mówisz - o formach osobowych i nieosobowych czasowników.	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia formę osobową od nieosobowej; - zna zakończenia bezokoliczników; - poprawnie zapisuje w zdaniach bezokoliczniki: wziąć, przyjść, wieść; - zastępuje w tekście bezokoliczniki formami osobowymi. 		1	

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
66	W. Chotomska: Śpiewnik domowy. Temat: Zegar cofnął wskazówki... Jak dawniej spędzano wieczory w rodzinnym gronie?	wskazuje w wierszu wyrażenia, zwroty i zdania, które ukazują obraz i klimat innej epoki; zastanawia się, gdzie i dlaczego odleciał motyl; bada budowę wiersza; wyszukuje środki stylistyczne; pisze opowiadanie lub wiersz o sposobach spędzania rodzinnych wieczorów; opracowuje własny „Śpiewnik domowy”.	- docenia rodzinne pamiętki; - zgłębia historię własnej rodziny; - jest przekonany, że należy utrzymywać więzi rodzinne.	1-2	Realizacja modułu wy- chowanie do życia w rodzi- nie.
			Razem:	16	
		STYCZEŃ Uczeń:			
67	J. Gaarder: Skąd wziął się świat? L.Staff: Niebo w nocy. - Słownik języka polskiego. Temat: Próbujemy odpowiadać na trudne pytania.	- poznaje tekst popularnonaukowy; określa jego temat; - wyszukuje w tekście pytania, zastanawia się, jakich zagadnień dotyczą; - zadaje własne pytania dotyczące tajemnicy powstania świata; - szuka w słowniku znaczenia słowa: filozofia; - tłumaczy, co obserwuje i nad czym zastanawia się osoba mówiąca w wierszu: Niebo w nocy ; - wyjaśnia metaforę: To przechodzi ludzkie pojęcie.	- poszukuje odpowiedzi na trudne, filozoficzne pytania; - rozwija dociekliwość poznawczą.	1	Realizacja ścieżki czytel- niczej i me- dialnej.
68	J. Parandowski: Narodziny świata. Temat: Jak starożytni Grecy wyobrażali sobie początek świata?	- opowiada o wyobrażeniach starożytnych Greków na temat powstania świata; - wypisuje imiona bogów; - wspólnie z nauczycielem rysuje drzewo genealogiczne bogów greckich; - wyszukuje w tekście informacje o Zeusie i redaguje notatkę do encyklopedii.		2	Realizacja ścieżki edukacja europejska.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy	
69	J. Parandowski: Początki człowieka. Temat: Prometeusz - mityczny stwórca i dobroczyńca człowieka.	- czyta i opowiada tekst; - opisuje wygląd ludzi według wyobrażeń Greków; - charakteryzuje Prometeusza, wymienia jego zasługi; - czyta odpowiednie fragmenty tekstu; - poznaje inne mity, np. o Syzyfie; - wymienia ludzi, którzy swoje życie poświęcają (poświęcili) dla innych.	- bierze przykład z ludzi „wielkiej odwagi” i „wielkiego serca”.	1-2 Realizacja ścieżki edukacja europejska.
70	Pisownia NIE z czasownikami. Temat: Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło. Pisownia nie z czasownikami.	- zna i stosuje zasady pisowni nie z czasownikami; - utrwała pisownię wyjątków (nienawidzić, niedowidzieć, niedomagać, niepokoić).		1
71	E. Leszczyńska Perseusz. Temat: Niezwykłe przygody w greckich mitach. O wyprawie Perseusza.	- wskazuje na mapie trasę wyprawy Perseusza; - przedstawia jej przebieg; - wymienia przyjaciół i wrogów herosa, - wylicza czarodziejskie przedmioty; - przedstawia w formie komiksu jedną z przygód; - czyta mapę nieba: odszukuje gwiazdozbiory postaci występujących w micie.	- jest przekonany, że odwaga, dobre przygotowanie, pomoc innych umożliwiają osiągnięcie sukcesu (celu).	2 Realizacja ścieżki edukacja europejska. Realizacja ścieżki edukacja czytelnicza i medialna.
72	Wypracowanie klasowe.	- doskonalą umiejętność redagowania wypowiedzi, np. opowiadania, listu, kartki z pamiętnika - dziennika.		2+1
73	A. Kamieńska: Biblia - księga niezwykła - słownik j. polskiego. Temat: Dlaczego Biblia to księga niezwykła?	- argumentuje, dlaczego Biblia jest ważną dla ludzi księgą; - wymienia wartości, które Biblia symbolizuje; - redaguje "definicję" pojęć: prawda, sprawiedliwość ; wyniki porównuje z definicją podaną w słowniku języka polskiego.	- nabiera przekonania, że Biblia jest symbolem prawdy, sprawiedliwości i innych wartości.	1 Realizacja ścieżki edukacja europejska. Realizacja ścieżki edukacja czytelnicza i medialna.

Lp.	Teksty literackie, inne teksty kultury, tematy lekcji	Osiągnięcia		Liczba godzin	Uwagi
		Wiadomości i umiejętności	Postawy		
74	D. Rops: W jaki sposób Bóg stworzył wszechświat? Pierwsi ludzie. Temat: Świat i człowiek. Co mówi Biblia o ich początkach?	<ul style="list-style-type: none"> - szuka w tekście odpowiedzi na pytanie: Jaką rolę w stworzeniu świata odegrało słowo?; - przedstawia kolejne etapy tworzenia świata; - wykonuje ilustracje, nadaje im tytuł; - wskazuje podobieństwa i różnice dotyczące powstania świata w Biblii i mitach greckim; - stosuje w zdaniach wyrażenia i zwroty ze słowami: tworzyć, twórca; - opisuje biblijne wyobrażenie raju i pierwszego człowieka; - czyta głośno, z ekspresją wybrany fragment książki „<i>Biblia dla moich dzieci</i>”. 	- szanuje i podziwia dzieło stworzone przez Boga.	1	Realizacja ścieżki edukacja europejska.
75	Lekcja powtórzeniowa.	- rozwiązuje zadania testowe sprawdzające wiedzę i umiejętności kształtowane w pierwszym semestrze.		1	
76	Lekcja powtórzeniowa.: teksty oprac. w pierwszym semestrze	<ul style="list-style-type: none"> - wybiera tekst, który wywarł na nim największe wrażenie; - uzasadnia wybór; - omawia treść i wykonuje ilustracje. 		1	
			Razem:	14-15	